

ervan. Kwam iemand toevallig met minder dan de voorgeschreven hoeveelheid in de stad, dan mocht die partij toch in haar geheel verkocht worden. Kon een koopman zijn goederen in Rotterdam niet aan den man brengen, dan mocht hij ze weer inladen, zonder er accijns van te betalen. Dergelijke nadere bepalingen hadden natuurlijk de bedoeling, den vreemden koopman niet van het aandoen der Rotterdamsche haven af te schrikken. Maar de kleinhandel, marktdagen uitgezonderd, moest in handen van den poorter blijven. De Rotterdamsche koopman mocht groote voorraden opdoen en die in 't klein uitverkoopen, den vreemdeling was een dergelijke tusschenhandel over het algemeen niet geoorloofd.

Blijkt uit deze keur reeds, dat de groothandel gedeeltelijk buiten de markten omging, een nog duidelijker bewijs levert een credietkeur van 1468¹⁾. Volgens deze keur mochten poorters en gasten handelen in hoppe, koren en hout, op de dagen, die zij zelf wenschten, maar die aangeteekend moesten worden op de koopacte, waarvan de stadsklerk het contra-bewijs bewaarde. Een credietkeur van omstreeks 1410²⁾ doet trouwens reeds een dergelijken groothandel buiten de markten om vermoeden.

De tot nog toe besproken keuren betroffen allen den import. Kocht nu de Rotterdamsche koopman op de markten boter, kaas, haring en huiden, om ze naar het buitenland te zenden? Wij ontmoeten den Rotterdamschen schipper reeds voor 1400 op den Rijn en in de Oostzee en in de Vlaamsche en Engelsche havens.

Nadere onderzoekingen zullen echter moeten uitmaken, of het Rotterdamsche schip in de middeleeuwen werkelijk den Rotterdamschen handel diende, of slechts gecharterd door vreemde kooplui ter vrachtvaart uitvoer.

1) Supplement keurboek, blz. 46.

2) Fruin, Het oudste keurboek van Rotterdam, blz. 33.